

معرفی کمیته بین المللی پارالمپیک – IPC

کمیته بین‌المللی پارالمپیک، (IPC) به عنوان سازمان جهانی متولی جنبش پارالمپیک می‌باشد. IPC بازیهای پارالمپیک تابستانی و زمستانی را سازماندهی و مسابقات قهرمانی جهان و سایر مسابقات را نیز نظارت و هماهنگ می‌نماید. IPC متعهد به قادر ساختن ورزشکاران پارالمپیک جهت دستیابی به اعتلای (تعالی) ورزشی و توسعه فرصت‌های ورزشی برای تمامی افراد معلول از سطح مبتدی تا سطح نخبه و برتر می‌باشد. علاوه بر این، هدف IPC ترویج ارزشهای پارالمپیک شامل جرات، اراده، الهام بخشی و برابری است.

IPC که در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۹ تاسیس شد، این تشکیلات یک سازمان غیر انتفاعی بین‌المللی است که توسط ۱۶۵ کمیته ملی پارالمپیک (NPCs) از پنج منطقه و چهار فدراسیون بین‌المللی ورزشهای معلولین (IOSDs) تشکیل و اداره می‌شود. مقر اصلی (ستاد مرکزی) IPC و تیم مدیریتی آن در شهر بن آلمان مستقر است. این سازمان دارای یک اساسنامه و ساختار دمکراتیک بوده و متشکل از نمایندگان انتخابی می‌باشد.

چهار سازمان بین‌المللی ورزشهای معلولین (IOSDs) عبارتند از:

CP-ISRA: انجمن بین‌المللی ورزشها و تفریحات مبتلایان به فلج مغزی.

IBSA: فدراسیون بین‌المللی ورزشهای نابینایان.

INAS-FID: فدراسیون بین‌المللی ورزشهای کم توانان ذهنی.

IWAS: فدراسیون بین‌المللی ورزشهای افراد ویلچری و قطع عضو.

در حالیکه سایر سازمانهای بین‌المللی ورزشهای معلولین محدود به یک گروه معلولیتی یا محدود به یک رشته ورزشی خاص می‌باشند، اما IPC به عنوان یک سازمان حمایتی و پوشش دهنده، نماینده و متولی چندین رشته ورزشی و گروه‌های معلولیتی است. سازمانهای ملی ورزشی که IPC را بوجود آوردند، اذعان دارند که آینده ورزش افراد معلول در کنار هم آوردن ورزشکاران با توانایی‌های مختلف با هدف برگزاری مسابقات مشترک، نهفته است.

بازیهای پارالمپیک به سرعت رشد کردند و به یک رویداد ورزشی بین‌المللی مهم تبدیل شدند. نیاز به مدیریت و حاکمیت کارآمدتر بر این بازیها و داشتن صدایی واحد و هماهنگ با IOC (کمیته بین‌المللی المپیک) منجر به تشکیل کمیته هماهنگی بین‌المللی سازمانهای جهانی ورزشهای معلولین (ICC) در سال ۱۹۸۲ شد. تنها ده سال بعد، کمیته بین‌المللی پارالمپیک (IPC) جایگزین ICC شد. این آرزوی غایی و راسخ کشورهای عضو بود تا سازمانی را با یک اساسنامه دموکراتیک و با نمایندگان انتخابی تشکیل دهند. IPC در سال ۱۹۸۹ در شهر دوسلدورف آلمان تأسیس شد. بازیهای پارالمپیک زمستانی لیل هامر در سال ۱۹۹۴، اولین دوره بازیهای پارالمپیک با مدیریت IPC بودند. امروزه، با نگاه به تاریخچه این سازمان، شاهد رشد سریع آن هستیم و در حال حاضر در حدود ۱۶۵ کشور در آن عضویت دارند. رشد این جنبش به نحو شایسته‌ای در افزایش قابل توجه سطح بازیهای پارالمپیک تجلی و نمود پیدا کرده است. تعداد کشورهای بیشتری در بازیهای پارالمپیک پکن ۲۰۰۸ (۴۰۰۰ ورزشکار، ۱۴۲ کشور) نسبت به بازیهای پارالمپیک سئول ۱۹۸۸ شرکت کردند. در پکن، میزان پوشش خبری و رسانه‌ای این بازیها، بی‌سابقه بود. با توجه به افزایش علاقه‌مندی و پذیرش روزافزون ورزشهای معلولین، گسترش و ارتقاء بازیهای پارالمپیک، بدون شک در آینده همچنان تداوم خواهد یافت.

کلمه «پارالمپیک» برگرفته از حرف اضافه یونانی «پارا» (به معنای «در کنار یا همراه») و کلمه المپیک می‌باشد. در ابتدا کلمه «پارالمپیک» یک کلمه ترکیبی متجانس از پاراپلژیک و المپیک بود. اما با لحاظ نمودن و در برگیری سایر

گروه‌های معلولیتی و همکاری و ارتباطات نزدیک با جنبش المپیک، این کلمه (پارالمپیک) هم اکنون به معنای Parallel (موازی) و المپیک است تا نشان دهد که چگونه این دو جنبش (المپیک و پارالمپیک) در کنار یکدیگر وجود دارند.

IPC در حال حاضر متشکل از یک مجمع عمومی (به عنوان عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری و مرکب از کمیته‌های ملی پارالمپیک، فدراسیون‌های بین‌المللی، سازمان‌های منطقه‌ای، چهار سازمان IOSDs و کمیته‌های ورزشی)، یک هیئت حاکمه، یک تیم مدیریت مستقر در بن و چندین کمیته دائمی و شوراهای مختلف می‌باشد. از سال ۱۹۸۹ (زمان تاسیس IPC) تا سال ۲۰۰۱، دکتر رابرت استیدوارد عهده دار ریاست IPC بود. در دسامبر ۲۰۰۱ پس از سه دوره مسئولیت (حداکثر دوره مجاز)، ورزشکار پارالمپیک سابق و رئیس فدراسیون بین‌المللی بسکتبال با ویلچر، آقای فیلیپ کریون جایگزین دکتر استیدوارد شد. در سال ۲۰۰۵ یک هیئت حاکمه جایگزین کمیته اجرایی شد و اعضای این هیئت حاکمه مستقیماً توسط مجمع عمومی IPC انتخاب شدند. علاوه بر چندین کمیته دائمی، چهار شورای مشورتی نیز در IPC وجود دارند. این کمیته‌ها و شوراها براساس یک اساسنامه جدید IPC و یک سیستم جدید انتخاباتی اداره می‌شوند. این ساختار جدید، دوازده رشته ورزشی IPC را به سمت پایداری و ماندگاری و در نهایت به استقلال از IPC سوق خواهد داد. علاوه بر کمیته‌های ملی پارالمپیک و سازمان‌های IOSDs، کمیته‌های ورزشی و سازمان‌های منطقه‌ای نیز به عنوان اعضای کامل IPC در خواهند آمد.

NPC چیست؟

کمیته ملی پارالمپیک (NPC) به منزله موسسه‌ای غیرتجاری، غیر انتفاعی وابسته به کمیته ملی المپیک می‌باشد. این کمیته تنها سازمانی است که سرپرستی، اداره و هماهنگی امور مربوط به شرکت قهرمانان جانباز و معلول ایرانی را در بازیهای تابستانی و زمستانی پارالمپیک، منطقه‌ای، بین‌المللی و قاره‌ای که کمیته بین‌المللی پارالمپیک تدارک می‌بیند یا حمایت می‌کند برعهده‌دارد. قهرمان جانباز و معلول و نابینا و کم بینا و کم توان ذهنی به همه قهرمانانی اطلاق می‌شود که قطع عضو، قطع نخاع، فلج مغزی، نابینا و کم توانان ذهنی و نابینا و یا کم بینا هستند و در طبقه بندی پزشکی ۵ فدراسیون جهانی قرار می‌گیرند.

اهداف

بر طبق اساسنامه، این کمیته دارای اهداف ذیل می‌باشد:

۱. ایجاد زمینه‌های مناسب و تدارک لازم برای شرکت فعال قهرمانان و ورزشکاران جانباز و معلول، نابینا یا کم بینا و کم توان ذهنی کشور در رقابت‌های پارالمپیک، منطقه‌ای، بین‌المللی و قاره‌ای با رعایت مقررات بین‌المللی پارالمپیک
۲. تلاش برای توسعه ورزش در بین‌افراد دارای معلولیت شدید
۳. تلاش برای توسعه ورزش در بین بانوان جانباز و معلول.
۴. تشویق و کمک به احیای برنامه‌های پژوهشی در جهت تحقق اهداف کمیته ملی پارالمپیک.
۵. ایجاد زمینه‌ها و بستر مناسب برای اجرای فعالیت‌های آموزشی به منظور توسعه ورزش‌های جانبازان و معلولان، ورزش نابینایان و کم بینایان و کم توان ذهنی
۶. تلاش برای ائتلاف ورزش‌های جانبازان و معلولان و جنبش‌های جهانی ورزش برای افراد سالم ضمن حفظ هویت ورزش‌های جانبازان و معلولان.
۷. تلاش برای تشکیل پایگاه‌های قهرمانی در سطح کشور.

۸. مشارکت هر چه بیشتر قهرمانان در بازی های تابستانی و زمستانی پارالمپیک به ویژه جانبازان و معلولان حاد و

مؤنث.

۹. تلاش برای تحقق اهداف و اصول.

تاریخچه تأسیس کمیته ملی پارالمپیک جمهوری اسلامی ایران - ۱۳۷۹

با تشکیل سازمانهای جهانی ورزش معلولین نیاز و ضرورت تشکیل کمیته بین‌المللی پارالمپیک (IPC) از سوی متولیان ورزش در جهان تشخیص داده شد و این کمیته در سال ۱۹۸۹ به صورت رسمی در کشور آلمان آغاز به کار کرد. بدنه اصلی IPC را مجمع عمومی متشکل از کمیته‌های ملی پارالمپیک ۱۶۰ کشور، ۵ سازمان جهانی ورزشهای معلولین و ۱۸ رشته ورزشی تشکیل می‌دهند.

در سال ۱۳۷۷ با توجه به اساسنامه و اعلام رسمی IPC مبنی بر لزوم تأسیس کمیته ملی پارالمپیک در ایران از آقای دکتر استید وارد ریاست وقت سازمان فوق جهت دیدار و گفتگو دعوت به عمل آمد. در پی دیدار آقای استیدوارد با ریاست وقت مجلس شورای اسلامی آقای ناطق نوری و از سوی دیگر مشاهده فعالیت‌های گسترده ورزش معلولین در کشور با تأسیس کمیته ملی پارالمپیک موافقت به عمل آمد. به دنبال تأیید فوق و با تهیه اساسنامه کمیته ملی پارالمپیک (NPC) این کمیته رسماً مورد تأیید کمیته ملی المپیک (NOC) کشور واقع و اولین مجمع عمومی آن در تاریخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۷ برگزار گردید که اعضای هیئت رئیسه و اجرائی آن به مدت چهار سال انتخاب گردیدند. فعالیت این کمیته پس از خرید و بازسازی یکدستگاه ساختمان در مورخ ۱۳۸۰/۳/۲۳ هم‌زمان با ایام میلاد با سعادت حضرت رسول (ص) رسماً آغاز و ساختمان آن مورد بهره‌برداری قرار گرفت. دو فدراسیون تحت پوشش این کمیته، فدراسیون ورزشهای جانبازان و معلولین و فدراسیون ورزشهای نابینایان و کم بینایان می‌باشد.

فدراسیون‌های تحت پوشش و تاریخچه تشکیل این فدراسیونها

فدراسیون ورزشهای معلولین ایران یک سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در سال ۱۳۵۸ تأسیس و یکی از فدراسیونهای تحت پوشش سازمان تربیت بدنی گردید. در پی بروز جنگ تحمیلی و حضور جانبازان سرافراز میهن اسلامی در جامعه، ضرورت ورود این عزیزان به صحنه‌های ورزشی جهت حفظ سلامتی و روحیه نشاط در میان آنان احساس گردید. لذا با برنامه‌ریزی صورت گرفته در این خصوص، به مرور زمان جانبازان نیز به صحنه ورزش و رقابتهای داخلی و بین‌المللی وارد و در سال ۱۳۵۹ نام فدراسیون فوق به **فدراسیون ورزشهای جانبازان و معلولین** تغییر داده شد که در حال حاضر پانزده رشته ورزشی در آن فعال می‌باشند.

با گسترش فعالیتهای ورزش جانبازان و معلولین و با پیشنهاد ریاست فدراسیون در سال ۱۳۷۶ مبنی بر تاسیس **فدراسیون ورزشهای نابینایان** به سازمان تربیت بدنی و با پیگیری های به عمل آمده در سال ۱۳۷۸ این فدراسیون به جرگه سایر فدراسیونهای تحت پوشش سازمان تربیت بدنی درآمد که هم اکنون با ۸ رشته ورزشی به فعالیت خود ادامه می دهد.

از سوی دیگر هم سو با توسعه ورزش در میان مردان با تاسیس انجمن ورزشهای بانوان جانباز و معلول و نابینا در سال ۱۳۶۵ و سپس تاسیس انجمن ورزش بانوان نابینا در سال ۱۳۷۹، عملاً دو انجمن فوق از بدو تاسیس تحت پوشش معاونت ورزش بانوان قرار گرفته و فعالیت خود را رسماً آغاز نمودند. (این ورزشکاران تا پیش از آن تحت پوشش فدراسیون ورزشهای جانبازان و معلولین فعالیت می کردند).

ساختمان جدید کمیته ملی المپیک و پارالمپیک :

ساختمان جدید کمیته ملی المپیک و پارالمپیک که موزه ملی ورزش ایران را نیز در دل خود جای داده با دو سال کار شبانه روزی و حمایت بی دریغ سازمان تربیت بدنی، کمیته ملی المپیک و پارالمپیک، شرکت تجهیز و توسعه آماده بهره برداری شد.

این ساختمان که بزرگترین ساختمان کمیته ملی المپیک و پارالمپیک و موزه ملی ورزش دنیا به حساب می آید، در زمینی به مساحت ۱۳۷۰۰ متر مربع احداث گردیده.

مجموع ساختمان کمیته ملی المپیک و پارالمپیک و موزه ملی ورزش ایران ۳۰۰۰ متر از مساحت زمین این مجموعه را به خود اختصاص داده و باقی زمین به فضای سبز، آب نما و پارکینگ اختصاص دارد.

معرفی ورزشهای تابستانی پارالمپیک

۱. بسکتبال با ویلچر

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی ۱- ۱/۵ - ۲ - ۲/۵ - ۳ - ۳/۵ - ۴ - ۴/۵ می باشد است. مسابقات این رشته به صورت تیمی در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش فدراسیون جهانی IWBIF است که در سال ۱۳۷۱ به صورت مستقل شروع به فعالیت کرده است ولی پیش از آن سال در داخل سازمان ISMGF از سال ۱۳۵۲ فعال بوده است . آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۵۹ بر می گردد و اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته نیز در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۶۰ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات بین المللی یوگسلاوی صورت گرفت. در این ورزش هر تیم از ۱۲ بازیکن تشکیل شده که ۵ بازیکن اصلی در زمینی به ابعاد ۱۵×۲۸ متر در چهار زمان ۱۰ دقیقه ای با هم به رقابت می پردازند که زمان استراحت بین زمان اول ، دوم ، سوم و چهارم ۲ دقیقه ای و دوم - سوم (نیمه بازی) ۱۵ دقیقه می باشد. تیم برنده در هر مسابقه تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۵۱ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۲. بوچیا

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های فلج مغزی که دارای کلاسبندی BC1-4 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی ، دونفره و تیمی در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود، این رشته تحت پوشش سازمان جهانی CP-ISRA است که در سال ۱۳۶۳ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۸۳ بر می گردد و اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته نیز در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۸۵ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات آسیا - اقیانوسیه (فسپیک) مالزی صورت گرفت . مسابقات این ورزش در زمینی به ابعاد ۱۲/۵×۶ متر برگزار می شود که محدوده پرتاب به ۶ مربع پرتاب تقسیم می شود و توپ های مسابقه شامل ۶ توپ قرمز ، ۶ توپ آبی و یک توپ هدف می

باشد. تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار یا تیمی است که نزدیک ترین توپ را به توپ هدف پرتاب کرده است. در حال حاضر حدود ۳۲ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۳. تنیس روی میز

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی ۱۰- ۱ می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و دونفره تیمی در دو بخش زنان و مردان و به صورت ایستاده و نشسته برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش کمیته بین المللی پارالمپیک (IPC) است که در سال ۱۳۳۹ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۵۹ بر می گردد و اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۶۲ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات جهانی استوک مندویل انگلستان صورت گرفت. وسایل این ورزش شامل میز و توپ و راکت می باشد و تمامی مسابقات به صورت ۳ گیم از ۵ گیم می باشد. ورزشکار یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار یا تیمی است که سه گیم برنده شده باشد. در حال حاضر حدود ۱۱۵ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۴. تنیس با ویلچر

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی Quad ، Open می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و دونفره تیمی در دو بخش زنان و مردان و یا به صورت مختلط برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش فدراسیون جهانی ITF است که در سال ۱۳۴۹ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۷۴ بر می گردد و

اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در سال ۱۳۷۶ برگزار گردید و در سال ۱۳۷۸ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات آسیا - اقیانوسیه مالزی صورت گرفت. در این ورزش مسابقات به صورت ۲ ست از ۳ ست است که هر ست حداقل از ۶ گیم و حداکثر از ۱۳ گیم تشکیل می شود، زمین بازی یک نفره مستطیلی است بطول ۲۳/۷۷ متر و عرض ۸/۲۳ متر و در بازی دونفره به طول ۲۳/۷۷ متر و عرض ۱۰/۹۷ متر می باشد. تیم برنده در هر مسابقه تیمی است که دو گیم برنده شده باشد. در حال حاضر حدود ۱۱ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۵. تیراندازی

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، ضایعات خاص ، فلج مغزی ، نابینایان و کم بینایان که دارای کلاس بندی SH1-3 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی در دو بخش زنان و مردان و در بعضی مواد به صورت مشترک برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش کمیته بین المللی پارالمپیک (IPC) است که در سال ۱۳۵۴ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۶۱ بر می گردد. اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در سال ۱۳۶۲ برگزار گردید و در سال ۱۳۶۹ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات جهانی هلند صورت گرفت. مسابقات این ورزش در دو رشته تفنگ و تپانچه به صورت ایستاده و نشسته برگزار میشود و قابل ذکر است که امتیاز مسابقات تیمی همزمان با انفرادی محاسبه می شود. ورزشکار یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار یا تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۶۲ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۶. تیر و کمان

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی ARW1-2 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی در دو بخش زنان و مردان و به صورت ایستاده و نشسته برگزار می شود ، این رشته از سال ۱۳۲۶ شروع به فعالیت کرده و از سال ۱۳۸۵ تحت پوشش فدراسیون جهانی FITA قرار گرفت. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۷۳ بر می گردد. اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در سال ۱۳۷۴ برگزار گردید و در همین سال اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات جهانی انگلستان صورت گرفت. مسابقات در دو رشته کامپوند و ریکرو برگزار می شود. تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار یا تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۳۳ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۷. جودو

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های نابینا و کم بینا که دارای کلاسبندی B1-3 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش سازمان جهانی IBSA است که در سال ۱۳۶۷ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۷۰ بر می گردد. اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در سال ۱۳۷۲ برگزار گردید و در سال ۱۳۷۷ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات جهانی اسپانیا صورت گرفت. در این ورزش مردان در هفت وزن و زنان در شش وزن در زمان موثر پنج دقیقه با هم به مبارزه می پردازند. ورزشکار برنده در هر مسابقه ورزشکاری است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۱۵ تیم استانی و باشگاهی مردان در کشورمان فعال می باشد.

۸. دوچرخه سواری

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های جسمی - حرکتی ، فلج مغزی ، نابینا و کم بینایان که دارای کلاسبندی LC1-4، B1-3، CP1-8 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته در سال ۱۳۶۶ شروع به فعالیت کرده و از سال ۱۳۸۵ تحت پوشش فدراسیون جهانی UCI قرار گرفته است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۸۰ بر می گردد. اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در سال ۱۳۸۱ برگزار گردید و در همین سال اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات جهانی آلمان صورت گرفت. در این ورزش افراد در مواد تریل انفرادی ، بیست و جاده با هم به رقابت می پردازند. تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار یا تیمی است که کمترین زمان را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۲۲ تیم استانی و باشگاهی مردان در کشورمان فعال می باشد.

۹. دو و میدانی

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی ، فلج مغزی ، معلولیت های خاص ، نابینا و کم بینایان که دارای کلاسبندی F11-58 ، T/F31-38 ، F/T51-54 ، F55-58 ، P13، T/F41-46، F40، P42-44 و P51-58 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی در دو بخش زنان و مردان و به صورت ایستاده و نشسته برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش کمیته بین المللی

پارالمپیک (IPC) است که در سال ۱۳۳۹ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۵۹ بر می گردد. اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۶۲ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات جهانی استوک مندویل انگلستان صورت گرفت. در این ورزش مسابقات شامل دوهای ۱۰۰ ، ۲۰۰ ، ۴۰۰ ، ۸۰۰ ، ۱۵۰۰ ، ۵۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ متر و میدانی ها شامل پرتاب های دیسک ، وزنه ، نیزه و چکش و پرش های طول ، ارتفاع ، سه گام و پرش با نیزه می باشد. ورزشکار و یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار و یا تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۱۳۵ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۱۰. راگبی با ویلچر

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی ۳/۵ - ۱/۵ می باشد است. مسابقات این رشته به صورت تیمی و در دو بخش مردان و زنان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش سازمان جهانی IWAS است که در سال ۱۳۵۶ شروع به فعالیت کرده است. در این ورزش هر تیم از ۱۲ بازیکن تشکیل شده که ۵ بازیکن اصلی در زمینی به ابعاد ۲۸ × ۱۵ متر در چهار زمان ۸ دقیقه ای با هم به رقابت می پردازند که در هر بازی امکان ۳ دقیقه زمان اضافه می باشد . تیم برنده در هر مسابقه تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد . این رشته در کشور ما فعال نمی باشد.

۱۱. رقص با ویلچر

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی 2-LWD1 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی (زوج) و در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش فدراسیون جهانی IDSF است که در سال ۱۳۴۷ شروع به فعالیت کرده است. در این ورزش ورزشکاران می توانند در یک رقص سبک combi با یک همراه غیر معلول (ایستاده) یا رقص duo-dance برای دو نفر فرد ویلچری مشارکت نمایند. این رشته در کشور ما فعال نمی باشد.

۱۲. سوارکاری

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی I-IV، V می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود، این رشته تحت پوشش فدراسیون جهانی FEI است که در سال ۱۳۷۴ شروع به فعالیت کرده است. در این ورزش مسابقات شامل یک سری حرکات و یا یک مسابقه آزاد با موسیقی می باشد. ورزشکار و یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار و یا تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. این رشته در کشور ما فعال نمی باشد.

۱۳. شمشیر بازی

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی و فلج مغزی که دارای کلاسبندی CAT A-B می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی و جداگانه در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش سازمان جهانی IWAS است که در سال ۱۳۳۹ شروع به فعالیت کرده است. مسابقات این ورزش در سه ماده فلوره ، سابر (مردان) و اپه (مردان و زنان) برگزار می شود. ورزشکار و یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار و یا تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. این رشته در کشور ما فعال نمی باشد.

۱۴. شنای

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی ، فلج مغزی ، نابینایان و کم بینایان که دارای کلاسبندی S1-13 ، SB11-13 ، SB1-9 ، SM1-SMB می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش کمیته بین المللی پارالمپیک (IPC) است که در سال ۱۳۳۹ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۵۹ بر می گردد و اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۷۲ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات بین المللی مجروحان جنگی انگلستان صورت گرفت. در این ورزش تعداد هفت ماده انفرادی و دو ماده تیمی برای به رقابت پرداختن ورزشکاران می باشد. ورزشکار یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار یا تیمی است که بهترین رکورد را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۷۵ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۱۵. فوتسال پنج نفره

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های نابینا و کم بینا که دارای کلاسبندی B1-3 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت تیمی و در بخش مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش سازمان جهانی IBSA است که در سال ۱۳۸۲ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۸۵ بر می گردد. در سال ۱۳۸۶ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات آسیا-اقیانوسیه کره جنوبی صورت گرفت. در این ورزش هر تیم از ۱۰ بازیکن تشکیل شده که ۵ بازیکن اصلی در زمینی به ابعاد

حداکثر ۴۲ × ۲۲ متر یا حداقل ۳۸ × ۱۸ متر و در دو زمان ۲۵ دقیقه ای با هم به رقابت می پردازند که زمان استراحت بین دو نیمه نباید بیشتر از ۱۰ دقیقه باشد. تیم برنده در هر مسابقه تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۹ تیم استانی و باشگاهی مردان در کشورمان فعال می باشد.

۱۶. فوتبال هفت نفره

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه فلج مغزی که دارای کلاسبندی ۸-CP5 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت تیمی و در بخش مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش سازمان جهانی CP-ISRA است که در سال ۱۳۶۲ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۷۲ بر می گردد. اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در سال ۱۳۷۳ برگزار گردید و در سال ۱۳۷۹ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات بین المللی جام طلایی روسیه صورت گرفت. در این ورزش هر تیم از ۱۲ بازیکن تشکیل شده که ۷ بازیکن اصلی در زمینی به ابعاد حداکثر ۷۵×۵۵ متر یا حداقل ۷۰×۵۰ متر و در دو زمان ۳۰ دقیقه ای با هم به رقابت می پردازند که زمان استراحت بین دو نیمه ۱۵ دقیقه باشد. تیم برنده در هر مسابقه تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۲۷ تیم استانی و باشگاهی مردان در کشورمان فعال می باشد.

۱۷. قایقرانی - روینگ

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی ، فلج مغزی ، ناییناو کم بینایان که دارای کلاسبندی ۷-۱ می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی جداگانه در دو بخش زنان و مردان و در بعضی موارد به صورت مختلط برگزار می شود. این رشته تحت پوشش

فدراسیون جهانی FISA است که در سال ۱۳۸۴ شروع به فعالیت کرده است. در این ورزش مسابقات شامل چهار کلاس قایقرانی که شامل AM1x, AW1x, TAZx, LTA4+ می باشد در مسافت های بالای یک هزار متر برگزار می شود. ورزشکار و یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار و یا تیمی است که کمترین زمان را کسب کرده باشد. این رشته در کشور ما فعال نمی باشد.

۱۸. قایقرانی - بادبانی

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی ، فلج مغزی ، نابینا و کم بینایان که دارای کلاسبندی ۱-۷ می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و تیمی و جداگانه در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش فدراسیون جهانی IFDS است که در سال ۱۳۷۵ شروع به فعالیت کرده است. در این ورزش مسابقات شامل نه دور جداگانه می باشد که می بایست از بین نشانه هایی که در آب قرار دارد عبور کنند، در این مسابقه تاکتیک ها ، سرعت و نحوه هدایت قایق بسیار مهم می باشد. ورزشکار و یا تیم برنده در هر مسابقه ورزشکار و یا تیمی است که کمترین زمان را کسب کرده باشد. این رشته در کشور ما فعال نمی باشد.

۱۹. گلبال

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های نابینا و کم بینا که دارای کلاسبندی B1-3 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت تیمی و جداگانه در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش سازمان جهانی IBSA است که در سال ۱۳۵۴ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۵۹ بر می گردد و اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۶۷ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات پارالمپیک سئول در کره جنوبی صورت گرفت. در این ورزش هر تیم از ۶ بازیکن تشکیل شده که ۳ بازیکن اصلی در زمینی به ابعاد ۹×۱۸ متر و در دو زمان ۱۰ دقیقه ای با هم به رقابت می پردازند که زمان استراحت بین دو نیمه ۳ دقیقه می باشد. تیم برنده در هر مسابقه تیمی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد. در حال حاضر حدود ۱۲۰ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۲۰. والیبال نشسته

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی ، کوتاهی در یک عضو تحتانی ، پشت و تنه و کوتوله ها که دارای کلاسبندی حداقل معلولیت می باشد است. مسابقات این رشته به صورت تیمی و جداگانه در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش فدراسیون جهانی WOVD است که در سال ۱۳۵۹ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۶۰ بر می گردد و اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۶۳ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات جهانی نروژ صورت گرفت. در این ورزش هر تیم از ۱۲ بازیکن تشکیل شده که ۶ بازیکن اصلی در زمینی به ابعاد ۶×۱۰ متر با هم به رقابت می پردازند. تیم برنده در هر مسابقه تیمی است که در سه گیم زودتر به امتیاز ۲۵ برسد. در حال حاضر حدود ۱۵۰ تیم استانی و باشگاهی مردان و زنان در کشورمان فعال می باشد.

۲۱. وزنه برداری

این رشته مخصوص ورزشکاران پارالمپیک متعلق به گروه های قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، جسمی - حرکتی ها ، کوتاهی در یک عضو تحتانی ، پشت و تنه و کوتوله ها و نابینا و کم بینا* دارای کلاسبندی حداقل معلولیت و B1-3 می باشد است. مسابقات این رشته به صورت انفرادی و جداگانه در دو بخش زنان و مردان برگزار می شود ، این رشته تحت پوشش کمیته بین المللی پارالمپیک (IPC) است که در سال ۱۳۴۳ شروع به فعالیت کرده است. آغاز فعالیت این رشته در ایران به سال ۱۳۶۵ بر می گردد و اولین دور مسابقات قهرمانی کشوری این رشته در همین سال برگزار گردید و در سال ۱۳۶۷ اولین برنامه برون مرزی با اعزام تیم ملی کشورمان به مسابقات پارالمپیک سئول در کره جنوبی صورت گرفت. در این ورزش مردان و زنان در ده وزن با هم به رقابت می پردازند که هر کدام می توانند سه بار وزنه پیشنهادی خود را بالای سر ببرند. برنده در هر مسابقه فردی است که بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد در حال حاضر حدود ۸۲ تیم استانی و باشگاهی مردان در کشورمان فعال می باشد.

* مسابقات وزنه برداری نابینایان تا سطح جهانی ارتقاء یافته ولی تاکنون موفق به کسب مجوز از IPC برای حضور در مسابقات پارالمپیک نگردیده است.

۲۲. بسکتبال ایستاده (INAS-FID)

این رشته مخصوص ورزشکاران متعلق به گروه های کم توانان ذهنی که دارای کلاسبندی ویژه میباشد، است. مسابقات این رشته بصورت تیمی در بخش مردان برگزار گردید. این رشته تحت پوشش سازمان جهانی INAS میباشد و آغاز فعالیت این رشته در ایران سال ۱۳۷۲ بصورت یک دوره شش ماهه پژوهشی برگزار گردید و بعد از آن هیچ اقدامی برای شروع بکار این رشته انجام نگرفته است. قوانین و مقررات این رشته دقیقاً مثل بسکتبال IWBF میباشد.

* این رشته در حال حاضر پس از مسابقات پارالمپیک سیدنی ۲۰۰۰ بدلیل تخلف از مقررات کلاسبندی پزشکی توسط ورزشکاران غیر فعال شد.

